

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Konst, T. 2020. Keskity kirjaan: Keskity kirjaan: Tienhaarassa. Johtajuus ilmastonmuutoksen aikakaudella (2019). Talk-verkkolehti, Puheenvuoroja / Comments 2.10.2020.

Link to the original publication: [URL](#)

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Keskity kirjaan: Tienhaarassa. Johtajuus ilmastonmuutoksen aikakaudella (2019)

02.10.2020

Kirjoittajat

Taru Konst Yliopettaja, erityisasiantuntija, Turun ammattikorkeakoulu

Nyt on pakko toimia. Ilmastonmuutos tulee muuttamaan niin yhteiskunnat, talouden kuin ihmisten toimintamallit.

Sitran johtajan **Mari Pansar**'n ja dosentti **Jouni Kerosen** kirja **Tienhaarassa. Johtajuus ilmastonmuutoksen aikakaudella (2019)** tarjoaa kepin sijasta porkkanaa. Ilmastonmuutos ei ole pelkkä uhkakuva; meille on tarjolla myös mahdollisuuksia, kun vain tartumme toimeen.

Ilmastonmuutoksen ratkaisemisella on jo kiire. Kirjoittajien mukaan kyse on vuosista, ei vuosikymmenistä.

Työ Ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi toki maksaa, mutta se vasta maksaakin, jos emme pyri sitä tekemään.

Ilmastonmuutoksen hillintä ei tarkoita talouskasvun loppua vaan on sen edellytys. Usein ajatellaan, että ilmastonmuutoksen torjunta romuttaa talouden ja tekee elämästä ankeaa. Kirjan mukaan asia on päinvastoin. Ilmastonmuutoksen torjumistoimet tulevat tuottamaan paljon uutta liiketoimintaa, yritystoiminnan kasvua, vientiä, työllisyyttä ja siten mahdollisuuksia ylläpitää ja kehittää hyvinvointiyhteiskuntaa.

Kirja käsittelee myös johtajuutta tai pikemmin sen puutetta. Kirjassa pohditaan, kenen pitäisi johtaa muutosta kohti ilmastoneutraalia yhteiskuntaa. Tekijöiden mukaan johtajuutta

tarvitaan kaikilta, niin päättäjiltä ja valtiovallalta, hallituksilta, yrityksiltä ja yksityisiltä ihmisiltä. Kirjoittajien mielestä yksittäiset päästövähennystoimet eivät riitä vaan tarvitaan systeeminen ratkaisu.

Korkeakoulutuksessa pyritään kehittämään opiskelijoiden systeemistä ajattelua; näkemään asioiden ja ilmiöiden välisiä syy- ja seuraussuhteita ja hahmottamaan kokonaisuuksia. **Tienhaarassa-teoksen** kirjoittajat näkevät ilmastonmuutoksen systeemisenä ongelmana, joka voidaan myös systeemisesti ratkaista. Ilmastonmuutosta systeemisenä ongelmana kuvaa sen huolestuttavin piirre: jos ilmastonmuutos etenee liian pitkälle, se aiheuttaa niin suuren mittakaavan kerrannaisilmiöitä, että niitä ei voida enää ratkaista.

Kirjan keskeisiä neuvoja on, että meidän tulisi välittömästi tehtävä laskelmia siitä, paljonko hiilidioksidia voidaan vielä päästää ilmakehään, saada näille päästöille riittävän korkea hinta ja investoinnit nopeasti liikkeelle, sillä maailmaa ei pystytä muuttamaan vähähiiliseksi ilman investointeja.

Tienhaarassa -teos antaa kuitenkin myös positiivisen viestin. Se kannustaa tarttumaan toimeen ja antaa käytännön neuvoja, miten voimme tehdä tulevaisuudesta kestävää.

Kirjassa Suomi nähdään suunnannäyttäjänä ilmastoratkaisuissa. Vaikka suomalaisilla on suuri hiilijalanjälki, meillä on myös osaamista, jolla voimme ilmastonmuutosta hillitä ja lisäksi voimme viedä osaamistamme muuallekin, esimerkkeinä vaikkapa vesihuolto, energiatehokkuus, kiertotalouden ratkaisut sekä monet suunnittelu- ja asiantuntijapalvelut. Edelläkävijäasemaan kannattaa Suomessa panostaa. Ilmastonmuutos tulee entistä tärkeämmäksi aiheeksi jo muutamassa vuodessa ja sen ratkaisuja tullaan edelläkävijöiltä hakemaan.

Tienhaarassa on selkeä, innostava ja helppolukuinen teos. Faktat on esitetty kiihkottomasti ja niiden tueksi löytyy runsaasti sähköisiä lähdeviitteitä, joiden avulla on helposti löydettävissä lisätietoa. Lähestymistapa on ratkaisukeskeinen; vakavat ongelmat todetaan, mutta niitä ei jäädä voivottelemaan vaan edetään kohti konkreettisia ratkaisumalleja ja toimintasuosituksia.

Teos alkaa **Bob Dylanin** sitaatilla:

How many times can a man turn his head and pretend that he just doesn't see.

Kirjoittajat saavat lukijan vakuuttumaan, ettei pään kääntäminen kannata. Tulevaisuus riippuu siitä, millaisia valintoja teemme nyt. Oikeat valinnat voivat johtaa paljon aiempaa parempaan maailmaan.

Lataa teos:

Mari Pantsar ja Jouni Keronen: Tienhaarassa. Johtajuus ilmastonmuutoksen aikakaudella (2019)